

Rada Rodziców – regulacje prawne

Beata Tymków

Jakub Gawryluk

konsultacja – Andrzej Pery

Rady Rodziców w szkołach publicznych

Rada Rodziców* jest jednym ze statutowych organów szkoły obok Dyrektora Szkoły, Rady Pedagogicznej i Samorządu Uczniowskiego oraz Rady Szkoły, jeżeli taka rada została powołana.

Obecność Rady Rodziców w szkołach publicznych jest obligatoryjna.

Rada Rodziców posiada uprawnienia zapewniające rodzicom istotny wpływ na funkcjonowanie szkoły.

Kompetencje Rad Rodziców wynikają z zapisów prawa, przede wszystkim z ustawy o systemie oświaty.

*) W prezentacji przyjęto pisownię nazw organów szkoły wielkimi literami. W przytoczonych fragmentach ustaw zachowano oryginalną pisownię małymi literami.

Rada Rodziców jako reprezentacja rodziców 1/2

Rada Rodziców to demokratycznie wybrana grupa przedstawicieli rodziców (opiekunów prawnych) wszystkich uczniów szkoły.

Ustawa o systemie oświaty Art. 53:

- 1. W szkołach działają rady rodziców, które reprezentują ogół rodziców uczniów.**
- 2. W skład rad rodziców wchodzi po jednym przedstawicielu rad oddziałowych, wybranych w tajnych wyborach przez zebranie rodziców uczniów danego oddziału.**

Rada Rodziców jako reprezentacja rodziców 2/2

3. W wyborach, o których mowa w ust. 2, jednego ucznia reprezentuje jeden rodzic. Wybory przeprowadza się na pierwszym zebraniu rodziców w każdym roku szkolnym.

Zadaniem Rad Oddziałowych jest działanie w ramach danego oddziału (klasy).

Przedstawiciel Rady Oddziałowej reprezentuje rodziców uczniów danego oddziału w Radzie Rodziców.

Niezależność i transparentność Rad Rodziców

Rada Rodziców jest organem autonomicznym. Dyrektor Szkoły oraz Rada Pedagogiczna nie mogą wpływać na skład Rady i jej strukturę.

Ustawa o systemie oświaty Art. 53 ust. 4:

Rada rodziców uchwala regulamin swojej działalności, w którym określa:

- 1. wewnętrzną strukturę i tryb pracy rady,*
- 2. szczegółowy tryb przeprowadzania wyborów.*

Ogół rodziców ma prawo do informacji o wszystkich działaniach Rady Rodziców. Dokumenty, takie jak: regulamin Rady Rodziców, protokoły z zebrań oraz uchwały powinny być dostępne dla wszystkich rodziców.

Prawo do składania wniosków i wyrażania opinii 1/2

Zadaniem Rady Rodziców jest zapewnienie rodzicom rzeczywistego wpływu na funkcjonowanie szkoły. Środkiem do realizacji tego zadania jest wnioskowanie do odpowiednich organów w sprawach związanych z kształceniem, wychowaniem i bezpieczeństwem.

Ustawa o systemie oświaty Art. 54 ust. 1:

Rada rodziców może występować do dyrektora i innych organów szkoły, organu prowadzącego szkołę oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny z wnioskami i opiniami we wszystkich sprawach szkoły.

Prawo do składania wniosków i wyrażania opinii 2/2

Oficjalne występowanie Rady Rodziców w sprawach szkoły do organu prowadzącego w porozumieniu z Dyrektorem wspomaga jego działania i czyni je bardziej skutecznymi.

Kodeks postępowania administracyjnego Art. 237:

1. Organ właściwy do załatwienia skargi (wniosku) powinien załatwić skargę (wniosek) bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w ciągu miesiąca.

Oficjalnie złożony do właściwego organu wniosek nie może zostać zignorowany.

Wychowanie dzieci 1/2

Zgodnie z Konstytucją RP rodzice są pierwszymi i najważniejszymi wychowawcami dzieci, a prawo dotyczące Rad Rodziców wspiera ten zapis. Szkoła jest sojusznikiem w wychowaniu Twojego dziecka, a Rada Rodziców ma wpływ na tworzenie dokumentów regulujących tę sferę działalności szkoły.

Ustawa o systemie oświaty Art. 54 ust. 2:

Do kompetencji Rady Rodziców należy prawo do uchwalania w porozumieniu z Radą Pedagogiczną:

a) programu wychowawczego szkoły obejmującego wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym,

Wychowanie dzieci 2/2

b) programu profilaktyki dostosowanego do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska, obejmującego wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

W niektórych szkołach Rady Rodziców zapoznają się z gotowymi projektami dokumentów przed ich uchwaleniem, w innych nad kształtem dokumentów współpracuje zespół złożony z nauczycieli i rodziców.

Opinia Rady Rodziców dotycząca jakości pracy szkoły 1/2

Ustawa o systemie oświaty Art. 34. ust. 2:

W przypadku stwierdzenia niedostatecznych efektów kształcenia lub wychowania w szkole organ sprawujący nadzór pedagogiczny poleca dyrektorowi szkoły opracowanie, w uzgodnieniu z organem prowadzącym, programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia lub wychowania.

Rada Rodziców ma prawo do wyrażenia swoich oczekiwań związanych z pracą dydaktyczno-wychowawczą szkoły.

Opinia Rady Rodziców dotycząca jakości pracy szkoły 2/2

Ustawa o systemie oświaty Art. 54 ust.2 pkt. 2:

Do kompetencji rady rodziców należy opiniowanie programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia lub wychowania szkoły.

W uzasadnieniu opinii Rada Rodziców może zaproponować rozwiązania umożliwiające poprawę pracy szkoły.

Ocena pracy nauczycieli 1/2

Rodzice mają wpływ na jakość działań dydaktyczno-wychowawczych szkoły poprzez opiniowanie pracy nauczycieli.

Karta Nauczyciela Art. 6a. ust. 1:

Praca nauczyciela, z wyjątkiem pracy nauczyciela stażysty, podlega ocenie. Ocena pracy nauczyciela może być dokonana w każdym czasie z inicjatywy dyrektora szkoły lub na wniosek:

(...)

5) rady rodziców.

Ocena pracy nauczycieli 2/2

Rada Rodziców opiniuje pracę nauczycieli ubiegających się o awans zawodowy.

Karta Nauczyciela Art. 9c:

6. Ocenę dorobku zawodowego nauczyciela za okres stażu ustala dyrektor szkoły po zasięgnięciu opinii rady rodziców.

7. Rada rodziców powinna przedstawić swoją opinię w terminie 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o dokonywanej ocenie dorobku zawodowego nauczyciela. Nieprzedstawienie opinii rady rodziców nie wstrzymuje postępowania, o którym mowa w ust. 6.

Rada Rodziców a wybór Dyrektora Szkoły 1/2

Ustawa o systemie oświaty Art. 36a:

2. Kandydata na stanowisko dyrektora szkoły wyłania się w drodze konkursu.

6. W celu przeprowadzenia konkursu organ prowadzący szkołę powołuje komisję konkursową w składzie:

- 1) trzech przedstawicieli organu prowadzącego szkołę;
- 2) dwóch przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny;
- 3) po jednym przedstawicielu:
 - a) rady pedagogicznej,
 - b) rady rodziców,
- 4) dwóch przedstawicieli związków zawodowych.

Rada Rodziców a wybór Dyrektora Szkoły 2/2

W dziewięcioosobowej komisji głos reprezentanta Rady Rodziców może mieć kluczowe znaczenie. Publiczna prezentacja poglądów rodziców może też mieć wpływ na decyzje pozostałych członków komisji.

Rada Rodziców a finanse szkoły 1/2

Ustawa o systemie oświaty Art. 5 ust. 7:

Organ prowadzący szkołę odpowiada za jej działalność. Do zadań organu prowadzącego szkołę należy w szczególności:

- 1) *zapewnienie warunków działania szkoły, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.*

Organ prowadzący szkołę ma obowiązek udostępnić informacje o wysokości środków przekazanych na funkcjonowanie szkoły oraz wysokości wydatków.

Ustawa o finansach publicznych Art. 33 ust. 1:

Gospodarka środkami publicznymi jest jawna.

Rada Rodziców a finanse szkoły 2/2

Rada Rodziców ma prawo do wyrażenia opinii na temat potrzeb finansowych szkoły i poziomu ich zaspokajania.

Ustawa systemie oświaty Art. 54 ust. 2 pkt. 3)

Do kompetencji rady rodziców należy opiniowanie projektu planu finansowego składanego przez dyrektora szkoły.

W uzasadnieniu opinii Rada Rodziców ma możliwość wskazania na obszary wymagające (zdaniem rodziców) większych nakładów finansowych.

Opinia Rady Rodziców wspiera starania Dyrektora Szkoły o uzyskanie dodatkowych środków.

Finanse Rady Rodziców 1/2

Ustawa o systemie oświaty Art. 54 ust. 8:

W celu wspierania działalności statutowej szkoły lub placówki, rada rodziców może gromadzić fundusze z dobrowolnych składek rodziców oraz innych źródeł. Zasady wydatkowania funduszy rady rodziców określa regulamin.

Rada Rodziców nie ma prawa do wyznaczania wysokości składek, ani do stosowania jakichkolwiek form nacisku na rodziców w celu egzekwowania wpłat.

Finanse Rady Rodziców 2/2

Rada Rodziców jako organ autonomiczny samodzielnie dysponuje swoimi funduszami. Nie ma obowiązku udostępniania zebranych środków na życzenie Dyrektora Szkoły lub Rady Pedagogicznej.

Finanse Rady Rodziców mogą być kontrolowane jedynie przez:

- Komisję Rewizyjną (wewnętrzny organ Rady Rodziców),
- Urząd Skarbowy.

Rada Rodziców wobec stowarzyszeń i innych organizacji w szkole

Ustawa o systemie oświaty Art. 56. ust. 2:

Podjęcie działalności w szkole przez stowarzyszenie lub inną organizację (np. organizację harcerską) wymaga uzyskania zgody dyrektora szkoły, wyrażonej po uprzednim uzgodnieniu warunków tej działalności oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii rady rodziców.

Negatywna opinia Rady Rodziców dotycząca stowarzyszenia lub organizacji oznacza brak zgody Dyrektora Szkoły na podjęcie działalności w szkole.

Współpraca Rad Rodziców

Ustawa o systemie oświaty Art. 53 ust. 5:

Rady rodziców mogą porozumiewać się ze sobą, ustalając zasady i zakres współpracy.

Rady Rodziców mogą współpracować ze sobą w celu wymiany doświadczeń.

Wspólne stanowisko Rad Rodziców prezentowane wobec organu prowadzącego szkołę na danym terenie (w Warszawie – władze oświatowe dzielnicy) zwiększa skuteczność rodzicielskich działań.

Załączniki – wzory dokumentów:

- Projekt regulaminu Rady Rodziców
- Projekt uchwały Rady Rodziców
- Projekt protokołu zebrania Rady Rodziców
- Projekt scenariusza zebrania wyborczego
- Przykładowy plan pracy Rady Rodziców

Więcej informacji:

- www.wcies.edu.pl (zakładka rodzice)
- www.rodzicewedukacji.pl
- www.rodziceszkole.edu.pl
- www.e-learning.ore.edu.pl

Dziękujemy za uwagę!

Wszystkim rodzicom życzymy powodzenia!

Autorzy prezentacji wchodzą w skład zespołu Liderów Rodzicielskich przygotowanych i przeszkolonych przez Warszawskie Centrum Innowacji Edukacyjno-Społecznych i Szkoleń w ramach programu m. st. Warszawy „Rodzice we wspólnocie szkolnej”.

Zapraszamy do współpracy wszystkich rodziców.

www.wcies.edu.pl

www.rodzicewedukacji.pl

